som staar dér henne i Maanelyset paa Randen af Bjærget og drømmende stirrer ud over Søen, — og selv synes som en af Havets Døtre, der til en Forandring har faaet Lyst til fra den faste Landjord at betragte sit dybtsvulmende Hjem. —

Til Bovbjærg! Til Bovbjærg! Alle, som vil hente sig Kræfter hos »Livets« rige Kilde, »det moderlige Hav«. Her vil man altid kunne leve sammen med Stilheden som en Mand med sin Næste.

Mangt et Sted paa de danske Kyster har jeg gæstet, men aldrig fandt jeg siden Hvile og Styrkelse for Legem og Sjæl som paa Bovbjærg!

Fra Uge til Uge.

(25. Novbr.—1. Decbr.)

Rigsdagen.

I Folketinget tilendebragtes Førstebehandlingen af den Række Lovforslag, som angaar *Retsvæsenet*. Den Letsindighed, hvormed *Ed* aflægges, paataltes af Hr. Sv. Høgsbro, og Justitsministeren gav ham Ret i, at Eden burde ombyttes med et højtideligt Løfte. Hr. Krabbe vilde have *Nævninger ogsaa i Pressesager*. Han vilde have den Bestemmelse afskaffet, at *Dødsdom* kun kunde udføres efter kongelig Stadfæstelse; thi ved denne Praksis svækkedes Dommernes Ansvarsfølelse. Paa given Foranledning vedkendte Jusitsministeren sig den gyldne Regel, at mange skyldige hellere maa gaa fri for Straf end én uskyldig idømmes Straf. — Ogsaa den *militære Retspleje* underkastedes et højst fornødent Eftersyn. Under Kultusministeriet hører *Aandssvageanstalterne*. Den bedrøvelige Historie med den jydske Anstalt i Brejning vil endnu være i frisk Minde. Bevillingen blev i uforholdsmæssigt Omfang overskredet. Nu er Tanken i det forelagte Lovforslag den, at Staten giver Gl. Bakkehus—Ebberødgaard et Laan paa 120,000 Kr. a $3^3/_4$ %, og overtager Garantien for Forretningen og Amortisationen af et Laan i nævnte Anstalt paa 1 Mill. Kr., medens de Kellerske Anstalters Gæld, 50,000 Kr., overtages af Brejningeanstalten og efter Fru Kellers Død forrentes med 4 %. -- Dette er et Skridt henimod den eneste fornuftige Ordning, at nemlig Staten helt overtager dette Anliggende under sin Varetægt. Endnu er kun $^1/_4$ af alle Landets Aandssvage optagne paa Anstalterne. Danmark er i saa Henseende langt tilbage. Men den voksende Erkendelse af, at her foreligger en Samfundssag, finder sit Udtryk i, at mens Staten for 25 Aar siden kun ydede 70,000 Kr. til denne Sag, er vi nu oppe paa henved 400,000 Kr.

Ugens sidste Dag begyndte Førstebehandlingen i Folketinget om *Skattelovene* og i Landstinget om *Fæste-, Leje- og Tjenestehuse*. Herfor vil der dog mest passende kunde gøres Rede næste Gang, da et samlet Overblik over disse højvigtige Anliggender først da er muligt.

U. Birkedal.

Litteratur.

Børnebøger.

Thyra Jensen: **En lille Historie.** 63 Sider. (Hagerups Forlag).

Hvert Aar kort før Jul, flyver en Sværm af Børnebøger ud til de mange Hjem i By og paa Land, hvor de Tusinder af Smaa med bankende Hjærte og straalende Øjne læser dem Gang efter Gang eller hører Mo'r i Mørkningstimen fortælle de vidunderlige Historier og Æventyr. Blandt Børnebøgerne i Aar vil sikkert Thyra Jensens »En lille Historie« faa mange Venner. Den ejer den første og vigtigste Betingelse for, at et Barn kan have fuld Glæde af den, nemlig, at Forfatterinden ikke en eneste Gang er gaaet uden for Barnets aandelige Horisont, men har forstaaet baade med Hensyn til Indhold og Fortællemaade at finde den rette — den lykkelige Form. Ud fra den lille Bog strømmer en Duft af Hygge og Fred, der hurtigt meddeler sig til Læseren. De smukke Illustrationer passer nøje sammen med Teksten og vidner om et ikke ringe Tegnetalent. De skyldes en Husmandsdatter fra Vestjylland, der her for første — men forhaabentlig ikke for eneste — Gang træder frem for Offentligheden.

Astrid Ehrencron-Müller: **Æventyr.** 131 Sider. (Hagerups Forlag).

Blot ved at læse Fortegnelsen er man paa det rene med, at Forfatterinden her giver os en Række Æventyr i den rigtige gamle Stil. Og gaar man i Lag med Indholdet, føres man da ogsaa paa Fantasiens Vinger til de vidunderligste Steder, til dansende Slotte, blandt Prinsesser, ædle Riddere og forelskede Pager. Bogens Illustrationer er ualmindelig smukke og skyldes da ogsaa G. A. Clemens. For halvstore Børn vil denne Samling Æventyr sikkert være en kærkommen Julegave.

»Alt kan vende sig til det Gode!« Æventyr og Fortællinger af Fru *Alfrida Baadsgaard.* 77 Sider. (Hagerups Forlag).

Den lille Bog indeholder kun tre Fortællinger; efter Forfatterindens egen Oplysning er det Begivenheder fra tre Brødres Barndom. Underholdende og let blander Forfatterinden Virkelighed og Fantasi sammen; kun forstaar Læseren ikke, hvorledes en norsk Guts, »Bergtagelse« kan blive en dansk Drengs Oplevelse. Blandt de tre smaa Fortællinger staar den sidste, »Dødningehovedet«, langt over de to andre, saa fin og nydelig og ægte dansk, at det er en ren Fornøjelse at læse den. Den lille Bog er ypperlig illustreret af Erik Henningsen.

»Tigerkongen og andre Fortællinger for Børn« af *G.* 79 Sider. (Hagerups Forlag).

Alene for Titelfortællingens Skyld vil denne Bog gaa i halvstore Drenge som varmt Hvedebrød. Kan man tænke sig noget mere spændende end den unge Peer af England, der slutter Venskab med en dansk Naturforsker, og en ung, æventyrlysten Franskmand, der gaar paa en meget farlig Tigerjagt for at vinde en Brud, hvis Fader anser ham for en fattig, ung Mand, sønderrives af Kongen for alle Tigre, Bagh Rajah, lever dog op igen og faar som Belønning sin elskede Brud, der ikke har haft Anelse om, at hendes fattige Bejler var Mange-Millionær og Bærer af et af Englands fineste Navne. Som sagt, Bogen er spændende og egner sig udmærket til Julegave for Drenge. De fortrinlige, men desværre sparsomme Illustrationer skyldes Prof. Carl Thomsen.

V. A.

Mathilda Malling: **Damerne paa Markby.** En Historie fra September til Jul. (Det nordiske Forlag). 259 Sider.

Denne Bog bør ikke savnes paa noget Julebord. Den kan smukt sammenstilles med de harmløseste Fortællinger af Bauditz, der synes lige saa uadskillelige fra Begrebet: en dansk Juleaften, som Gaasesteg og Lugten af sveden Gran. Her drikkes Kaffe og spises duftende Bagværk, her stoppes Julepølser og købes Skøjter, her er Flirt i Maaneskin og i Kakkelovnsskær. Kys og stjaalne Favntag og sluttelig to Forlovelser og en tredje i Udsigt.

Det store Publikum bliver aldrig træt af at læse om Elskende, der faar hinanden, og der er i denne, som i Forfatterindens andre Bøger, en Sangbund af Lidenskab, stærk nok til hos de unge, ufordærvede Piger at sætte visse Strenge i salig Dirren og dog saa maadeholdende, at ingen i den ganske Kristenhed vil tage Forargelse.

Som artige, dresserede Rovdyr bevæger Hannerne sig om de forventningsfulde Hunner, snart bøjende sig med blottede Hoveder dybt over den Kvindehaand, som rækkes, snart, naar Naturen gaar over Optugtelsen, gribende med haarde Hænder om den Tilbedtes Nakke, Skulder eller Arm. Fru Malling kender sit Publikum, og Publikum skuffer hende ikke — endnu. Thi nægtes kan det ikke, at der langt ude skimtes Tegn paa Strømkæntring, at der betænkelig tit høres det inden for Menigheden: »Jeg foretrækker nu alligevel Romanen om Førstekonsulen«. — Faar den læsende Verden da aldrig nok om Napoleon? Har Fru Malling ikke skænket den tre Bind stærke Romaner om denne Heltekejser og hans Kærlighedshof? og maa man ikke gribes af Medlidenhed med denne Mand, som efter et omflakkende Æventyrliv end ikke kan faa Ro i sin Grav? — Nej, Fru Malling bør lade Napoleon hvile. Men skulde der ikke findes en anden Helt eller snarere Heltinde i Historien, som kan afgive en passende Baggrund for hendes henrivende Interiører, fine Kvindeprofiler og talentfulde Replikskifter? Thi dette er Fru Mallings stærke Side, lige saa vist som Opfindsomheden er hendes svage. Forfatterinden har haft det Held eller Uheld, som i hvert Tilfælde ofte er ominøst i Litteraturen, at debutere med et »Pletskud«. Ingen af hendes senere Bøger har truffet i Centrum, og medens andre, mindre heldige Debutanter har skudt sig op og vundet der ind, hvor hun begyndte, har hvert af hendes Skud været et Skridt længere ud mod den yderste Periferi. — »Damerne paa Markby« vil til Trods for flere Oplag og andre Veksler paa en fortidig Succés, offentlig blive stemplet som en mislykket Bog, sin Forfatter uværdig, men dette vil være en Uretfærdighed, thi den er i alle Maader ligesaa godt skrevet som Napoleonsbøgerne. Røsten er stadig Fru Mallings, men Stoffet er desværre ogsaa hendes og ikke hentet fra Hertuginden af Abrantès' Memoirer.

J. G.

Gustav Wied: **To Kroner og halvtreds og andre.** (Schubothe's Forlag).

Selv om Gustav Wied har en sjælden Evne til at ramme en Dialog paa en Prik, og selv om han er en Mester til at fremstille en Situation, saaledes, at man har den lyslevende for Blikket, saa er han ikke Mester i den Kunst at begrænse sig, og det er som bekendt en saare vanskelig Evne.

De fleste af de foreliggende Fortællinger er kendte andet Steds fra. »Skærmysler« er altfor langtrukken og »vore Foderstoffer« usmagelig.

De to første Episoder, »To Kroner og halvtreds« og »Jargon« er absolut de mest umiddelbare; man føler dem næsten oplevede, saa virkelighedstro er de, selv om Grosserérens Godgørenhed kun burde komme frem den ene Gang; men i de andre Episoder træffer man Tilbøjeligheden til Jagen efter Vid, og saa bliver det fladt og flovt.

Forfatteren skulde lade sine Aandrigheder passere et Distilleringsapparat, at de tunge og plumbe bleve tilbage i Kolben, alias Papirkurven, og kun de lette og fine kom tilsyne.

Bogens Udstyrelse er sjælden elegant, Vignetterne kaade og muntre, undtagen den malplacerede over Foderstofferne.

G. S.

Dansk Kunstflidsforening.

Da »Dansk Kvindesamfund« ved Mødet i Aarhus i Sommer gjorde mig den Ære i sine Forhandlinger at indlemme et Foredrag af mig om den i Fjor stiftede »Dansk Kunstflidsforening«, og at trykke dette i »Kvinden og Samfundet«, skal jeg tillade mig at knytte et Par Bemærkninger til den Omtale af Kunstflidsforeningens første Udstilling, som findes i Bladet for 23. November. Jeg gaar nemlig ud fra, at denne Anmeldelse ikke fuldt stemmer med den Opfattelse, som mine Læsere og Tilhørere i Sommer maatte have faaet af den unge Forening, som værende opstaaet paa nationalt Grundlag med det Formaal, at bidrage til at forædle Husflid til Kunstindustri og derved at skabe forøgede

---

kan have af at indbyde mig . . . Det er mig ufatteligt, hvorfor vi gamle Koner overhovedet bliver indbudte, først og fremmest mig selv da . . .

Fru Estiel, (leende). — Tak!

Fru Helver. — Aa, med Dem er det en hel anden Sag; De følges med Deres Børn, det forklarer Deres Nærværelse . . . Men jeg med min Matronefigur, min falmede Hud og mine sørgmodige Øjne, hvilken Trang skulde jeg vel have til at vise mig? Ingen! . . . Naar man som jeg hele sit Liv igennem har læst Beundring i Mændenes Blikke, er det ganske overflødigt at give sig selv den Ærgrelse nu kun at finde Ligegyldighed i dem. Nej, jeg foretrækker at blive hjemme, at sidde ganske alene og tære paa mine Minder!

(Hun tager Ildtangen og lægger et Stykke Brænde tilrette, der er ved at brænde ud.)

Fru Estiel. — Blanche, i Grunden har De aldrig brudt Dem om — og bryder Dem endnu, er jeg bange for, ikke om andet end om Kærlighed . . .

Fru Helver. — Det er sandt! Jeg har aldrig brudt mig om andet! Derfor er det mig ogsaa saa vanskeligt at . . . (Kort Tavshed.) Hvis jeg sagde Dem, hvis jeg fortalte Dem alle de Daarskaber, der endnu kan falde mig ind! Aa, De vilde le ad mig!

Fru Estiel, (venskabelig). — Nej, jeg vilde slet ikke le ad Dem, fortæl blot!

Fru Helver, (sagte). — Der er Dage, hvor jeg kan faa bildt mig selv ind, at det slet ikke er sandt, at jeg er gammel! . . . at det blot er en Drøm, et forfærdeligt Mareridt, som nu endelig er forbi . . . saa synes jeg, jeg blomstrer op paany som en frisk, livsglad. trediveaarig Kvinde . . . Jeg aabner Vinduet og ser ned ad Gaden — denne Provinsgade, hvor der aldrig kommer et Menneske forbi — og skælvende af Længsel venter jeg! . . . Hvor er han henne, som kom i gamle Dage, og som jeg er vis paa vil komme igen? Aa, hvis han vidste, hvor jeg venter ham! Jeg forestiller mig, hvorledes han nærmer sig mit Vindu for ligesom i fordums Tider at vente paa det aftalte Tegn. . . . Jeg kan høre hans hurtige Trin paa de haarde Brosten. Han nynner en Melodi . . . en af dem, vi holdt af . . . og jeg tror endelig at se ham . . . Aa, hvilken Fryd! Medens han kommer nærmere, tænker jeg paa, at jeg vil sige til ham: »Ser Du, jeg er smuk endnu, jeg har ikke forandret mig. Der er maaske dem, der har fortalt Dig, at jeg var bleven gammel og graahaaret . . . Det er ikke sandt! Jeg er ikke bleven gammel . . . Se rigtigt paa mig. Min Kind er rød, og mit Haar, som Du elskede, er lige brunt! kys det blødt, saa skal Du kende den Duft, som berusede Dig! . . . Og jeg springer op for at løbe den Elskede imøde . . . Men jeg kommer ikke ud af Værelset, jeg maa forbi Spejlet, og der bliver jeg staaende, for derinde ser jeg en Kvinde, hvis Pande er furet af bekymrede Rynker, med bleget Mund, farveløse Kinder og graanende Tindinger, og den Kvinde, det er mig! Aa, Du forfærdelige Virkelighed!

Fru Estiel. — Hvis De var Moder, saa vilde De trøste Dem over Deres døde Skønhed ved at se den fødes paany paa Deres Børns blomstrende Ansigter. Hvor mange Gange, naar jeg redte mit fordum saa store, smukke Haar, der nu er saa tyndt og glansløst, har jeg ikke tænkt: »Hvad gør det! Det vokser frem igen, silkeblødt og lokket, paa mine Børnebørns blonde Hoveder!«

Fru Helver, (uden at agte paa hende). — Og Postbudet! Postbudet! Hvor har det Væsen dog spillet en vigtig Rolle i mit Liv! Nu kan han ringe paa min Dør, og det falder mig ikke ind selv at gaa hen at aabne for ham, saa sikker er jeg paa, at han intet mere bringer, der vedkommer mit Hjærte. Intet . . . Jeg læser da heller aldrig mine Breve straks . . . De ligger uaabnede paa mit Bord i timevis!

Fru Estiel, (blødt). — Jeg beklager Dem . . .

Fru Helver. — Og læg vel Mærke til, skulde det ske, at jeg mod al Forventning, skulde kunne vække Kærlighed, saa vilde jeg ikke tro derpaa, jeg vilde skamme mig, skamme mig derved, støde den fra mig . . .